

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Septem Illvstrivm Virorum Poemata

Cesarini, Virginio

Antverpiae, 1662

Allocvtio Paramythica.

urn:nbn:de:hbz:466:1-7990

EMINENTISSIMO
 PRINCIPI
 PAVLO ÆMILIO
 S. R. E. CARDINALI
 RONDININO
 IACOBVS WALLIVS
 E SOCIETATE IESV.

MISERVM est, Eminentissime
 Princeps, amissi boni memo-
 riam, tantum vt dolor recru-
 descat, commouere. Quod
 cum ad res omnes, tum præcipuè ad eas
 pertinet, quæ nobis vsui, non mancipio
 dantur. Beneficium enim in contume-
 liam vertit, qui apud creditorem expo-
 stulat, suo iure reposcentem ea, quæ gratis
 & nullo accipientis merito vtenda con-
 cesserat. Dantis animum interpretari de-
 cet ex eius beneuolentiâ, rei que commo-
 datæ pretio & fructu, non metiri solâ
 temporis diuturnitate. Quò mihi, vt opi-
 nor,

nor,

nor, minùs verendum est, ne extincti fratris tui Natalis tristissimâ recordatione dolorem tuum exulcerem, & obductam vulneri cicatricem scindam. Si enim à Deo data nobis est vsura vitæ, tamquam pecuniæ, nullâ præstitutâ die, quid habemus argumenti, quamobrem illam ab eo, cùm voluit, repetitam esse conqueramur? At si naturam ipsi nostram animumque consulimus, subest, fateor, eò grauior dolendi causa, quò quis acerbior elatus est funère. Nam in illis qui grandes natu discedunt, magnum est ex ipsâ necessitate solatium; in iis verò quos immatura mors abstulit, ea requirimus, quibus & virtutem ipsi suam extollere altiùs, & prodesse publico diutiùs potuissent. Viuebat in terrarum luce frater tuus, Urbis delicia, nobilitatis decus, literatorum amor, sæculi nostri Phœnix: celebrabatur Alexandri V I I. Pontificis Opt. Max. præclaro iudicio: Principibus atque orbi Christiano suam in Pontificiis literis eloquentiam probauerat splendidam enim, verò, & copiosam, & grauem, & rebus maxi-

maxi-

maximis parem : fecerat sibi exquisitæ
 doctrinæ atque prudentiæ famam anno
 ætatis suæ vndetricesimo nondum exple-
 to: cùm ecce mirificam, quam de se con-
 citauerat, exspectationem dies vnus inuer-
 tit. Sed quid agamus, quando eâ lege
 constant omnia, vt diuturna esse non
 possint? Iuuat hîc cum Sulpicio Romano
 Consule, & Iurisconsultorum maximo
 philosophari paullisper, & eâdem me cogi-
 tatione confirmare, quâ ipse se & pariter
 Ciceronem Tulliaæ suæ desiderio confe-
 ctum sustentabat. Ex Asiâ rediens in Saronico
 sinu nauigabat: regiones à fronte, à
 tergo, à latere in prospectu versabantur:
 earum vrbibus olim amplissimis, iam
 euersis ne vestigium quidem reliquum vi-
 debat pristinae celebritatis: Piræus, Co-
 rinthus nomina erant. Cœpit igitur hac
 rerum inconstantia mutabilitateque per-
 cussus secum sic cogitare: *Hem, nos ho-*
munculi indignamur, si quis nostrum interijt,
aut occisus est (& ea vox alterum vulnus
 refricat, Iosephi fratris tui mortem, quam
 bello sacro in Cretâ pugnans oppetiit)

quo-

*quorum vita breuior esse debet, cum vno loco
tot oppidorum cadauera proiecta iaceant?*
Et ne excidia, quæ ille, persequar, iacet ante oculos tuos, Princeps Eminentissime, vetus Roma, patria tua, suo oppressa pondere, diruta, incensa, deleta, sibi ipsa & ciuibus suis sepulcrum, fato, si vt hominum, ita & vrbium ætates definire volumus, præmaturo. Sine lauro & tripode vaticinati sunt, qui æternam illam fore prædixerunt. Vbi enim nunc vetera illa & æquata cælo delubra? disturbata sunt. Vbi thermæ in modum prouinciarum exstructæ? ne parietinæ quidem supersunt. Vbi amphitheatra? fuisse loquuntur historiæ, aut tenues dirutorum reliquiæ. Prô fluxam mortalium rerum commutabilemque rationem! quàm sunt caduca, quæ valentissima censebantur! Et miramur corporum nostrorum massam ex artubus & membris fluidis ac mollibus compactam aut æuo aut morbo quassari & fatiscere? Constantius Imperator Romanam ingressus, stabat illius magnificentia & splendore perstrictus: mox ad Hormisdam

misdam Persarum Regis fratrem conuer-
 sus ex eo quæsiuit, quod ipsius esset de Vr-
 be iudicium. Serio iudicatoque respon-
 dit sapiens Princeps: *Id tantum sibi pla-*
cuisse, * *quod didicisset ibi quoque homi-*
nes mori. Xerxis, credo, gentilis Regis
 recordatus est Persa, quem ferunt, cum im-
 mensum exercitum oculis obiisset, illacry-
 masse, quod tot millibus tam breuis im-
 mineret occasus. Nec potuerunt similiter
 Urbis opera, quamquam sæculorum om-
 nium ætatē sua firmitate excedere posse
 videbantur, magnoperè animum afficere,
 quando tam angustis terminis ipsa homi-
 num viuacitas concluderetur. Sint, vt ma-
 iorem partem sunt, vegeti homines & va-
 lentes; sint, quales vel pauci, prouidi &
 actiuosi; sint omnibus naturæ muneribus
 instructi: nemo tamen, qui vt magna sibi
 proponat, vt utilitatem publicam pri-
 mam ducat, vt aggrediendis negotiis par
 esse videatur: nemo est qui ad ea confi-
 cienda cauere sibi de vno quasi compe-

A a rendi-

* Displicuisse in Ammiano legendum censet Regia in
 Galliâ bibliotheca M. S. codex.

rendinatus die possit. Id profectò nos obliuisci vetat plumbeus ille loculus ab Alexandro VII. Pontifice Maximo recens creato in cubiculum inferri iussus, vt cui in Reges ipsos imperium esset, vni se morti obnoxium esse fateretur. Non ille in supremo rerum fastigio constitutus spes longas inchoare, ætatem disponere, lassam & plenam senectutem sibi polliceri: non ab Orientis Imperatoribus sibi exemplum capere, quos accepimus, inter ipsa quibus initiabantur sacra, iussisse varia sibi offerri marmoris frustra, vt, quo ex genere fieri sibi monumentum vellent, eligerent. Dum eligendi fit optio, dum futuri operis designatur forma, dum quadrantur saxa, dum poliuntur, dies abeunt, & quasi medio in spatio frangi non possit vitæ longioris spes, incerto excessui certa mora condicitur. Nihil cunctatus sanctissimus ac sapientissimus Pater primum & triumphalem initi Pontificatus diem non aliter quàm supremum ordinauit: ipsorum quos post se superstites habiturus esset, officium anteuertit: urnæ, quâ funus suum

suum condi vellet, curam ipse suscepit: terminum quem inexorabilis necessitas fixit, cum ignoraret, propè abesse posse existimavit: inter Urbis effusæ gratulationes & plausus, & tubarum e Quirinali arce resonantium festos strepitus credidit fieri posse, quod aliquando fieret. Adeò quilibet dies, hora quælibet, quæ nec opinantes occupare nos potest, quàm nihil firmus, ostendit. Quemadmodum vina per colum perfluunt: ita quod manu complecti putabamus, priùs elapsum esse deprehendimus, quàm elabi aduerteremus. At ille ætate aureâ, quàm orbi dedit, diu fruatur, & quot in extincto fratre tuo desiderabat annos, ipse tecum expleat. Quamquam in hoc explicando voto non sum usus eo verbo, quo decuit. Postea quàm enim hanc sibi delegit tesseram: VIVO EGO, IAM NON EGO: vitam vigoremque ab eo accipit, cuius personam in terris sustinet.

*Ac veluti antiquâ cum ceditur arbore
ramus,*

Inseriturque nouæ, matris non ille prioris

A a 2

Nutri-

*Nutritur succis: aliâ radice tenetur,
Occultas alio ducit de stipite vires:
Humorem, quo se foliis & fetibus arbor
Induat, ipsa suo, cui iuncta est, præstat
alumno:*

*Haud aliter, qui Romanum nunc temperat
orbem,*

*Viuit Alexander. Magnum ille capeßere
iussus*

*Imperium, exactos hinc iam obliuiscitur
annos,*

*Orditurque nouos. Nec enim quod spirat,
& aurâ*

*Vescitur, apponit vita: diuinior illum
Spiritus intus alit, magnam qui mentem
animumque*

*Compleat, & longum extendat virtutibus
æuum.*

Frater verò tuus, Rondinine Cardinalis, etsi acerbâ morte præreptus, id egit tamen, vt mors quàm paucissima, quæ abolere posset, inuenerit. Non abolebit, vt summatim laudes illius complectar, Pontificis Opt. Max. laudatissimum de illo iudicium, cui nec honorem illum, quem amplif-

amplissimum habuit Hephæstioni sibi
 carissimo Alexander, comparandum du-
 xerim. Eius ingenij reliquias, pauca, qui-
 bus otium oblectabat suum, scripta ab eo
 poëmata cùm in lucem proferenda amici
 censerent, eâdem opportunitate sollempnia
 pietatis vates vati persoluimus, fructum
 aliquem amicitiaë non magnum illum
 quidem, sed causis eò iustioribus à me
 præsertim debitum, quò maiori honori
 mihi fuit cum eo amicitiam iunxisse, qui
 tot abundabat ornamentis & domesticis
 & propriis. Cornelix genti satis ad lau-
 dem fuit pro atrio Capitolium habuisse,
 quòd illic imago Scipionis in cellâ Iouis
 posita seruaretur, quæ, quoties gentilitium
 funus efferendum erat, inde petebatur.
 At fratri tuo non profectò Capitolium
 tantùm, sed Roma, & eius sanctissima
 pars Vaticanum, & Mediolanum, & Fa-
 uentia, & Vectianum, & alia Liguriæ op-
 pida, quæ maiores vestri ditione tenuerunt,
 pro atriis sunt, è quibus ad eius fu-
 nus celebrandum educi potuerunt eo-
 rum imagines, quos & Pontificia tiara,

374 ALLOCVTIO PARAMYTHICA.
& purpura, & parta domi militiaeque de-
cora immortalitati consecrarunt. Sed hanc
pompam non adornauimus: id tantum
egimus, vt erepti desiderium solatiis non
honestis solum, sed etiam iucundis leua-
remus. Medici, vt est apud Sophoclem,

Πικρὰν χολῆν κλύζοι φαρμάκω πικρῷ.

Amaro amaram pharmaco bilem eluunt.

Quantò illi rectius, qui, si id quidem
ab arte sperari possit, dolori citra dolorem
medicinam faciunt, aut saltem optimo
temperamento acerbam dulcibus mitigant.
Accipe igitur, Princeps Eminentissime,
dulce hoc leuando luctui repertum à
poëtis remedium eo vultu, quo & eorum
pietatem, & fraternarum virtutum com-
memorationem probes.

E L O.